

MEDEDELING VAN HET WEST-VLAAMS VERBOND VAN KRINGEN
VOOR HEEMKUNDE

CURSUS FEBRUARI – APRIL 2000

In de traditie van het West-Vlaams Verbond van Kringen voor Heemkunde zetten we in de periode februari – april 2000 terug een cursus heemkundig vorser op het getouw. Twaalf lessen, gespreid over zes zaterdagmiddagen, brengen de deelnemers een stuk achtergrond bij waarbinnen hun eigen onderzoek kan worden gekaderd. De lessen worden stuk voor stuk gegeven door mensen die op hun vlak specialisten in de materie zijn. Graag geven wij U hier al een voorproefje van wat deze lessenreeks zal inhouden. Concrete gegevens volgen later.

Een volledige namiddag wordt besteed aan een aantal vraagstukken uit de monumentenzorg. Het zal de heemkundige waarschijnlijk wel opgevallen zijn dat deze sector van het cultuurbeleid zichzelf steeds nadrukkelijker weet te verkopen via Open Monumentendagen, colloquia, uitgaven... Niet zelden wordt hierbij een beroep gedaan op lokale historische kringen om de geschiedkundige achtergronden van een gebouw of een site verder uit te spitten. Dikwijls zijn heemkundigen de drijvende kracht achter beschermingsdossier, restauratievoorstellen en onderhoudswerken. Dit alles brengt er ons toe U de mogelijkheid te bieden meer te weten te komen over de wetgeving, structuren, subsidiemogelijkheden, maar ook omtrent nieuwe ontwikkelingen en zwaartepunten in het monumentenbeleid. Twee lessen gaan hier dieper op in:

- Les : Mogelijkheden en onmogelijkheden van de wet- en decreetgeving omtrent monumenten. De weg van het dossier, de plaats van de lokale geschiedenis in het ontstaan en de ontwikkeling ervan. Deze les zal worden verzorgd door mensen van de provinciale afdeling van Monumenten en Landschappen.
- Les : Het funeraire erfgoed, de bedreiging van een miskend onderdeel van het culturele patrimonium. Heemkundige kringen als voorhoedevechters bij de bewaring van dit rijke archief. De heer CELIS, voorzitter van de vereniging ter bescherming van funerair erfgoed Epitaaf, neemt dit pakket voor zijn rekening.

Een andere middag verdiepen wij ons in de religieuze geschiedenis en gaan wij op bezoek bij onze talrijke heiligen. We laten ze vertellen over zichzelf en over de kersteninggeschiedenis van de streek. Wij merken dat in onze kerken meer en meer heiligenbeelden enkel nog beeld zijn en slechts door een beperkt publiek nog worden herkend als deze of gene heilige. We spenderen een les aan het leren herkennen van heiligen. Weinig gekend en nochtans een heel voornaam aspect van de geschiedenis van de eigen kerk kan dit een licht werpen op de ontstaans- en ontwikkelingsgeschiedenis van de parochie. Daarom gaan wij daar tijdens een tweede les ook dieper op in en kijken wij wat patroonheiligen eigenlijk te vertellen hebben over de christianisatie van dorp of streek.

- Les : Iconografie van de meest voorkomende heiligen. Algemene kenmerken en specifieke gevallen. Hiervoor deden wij beroep op prof. Dr. Em. Mireille MADOU.
- Les : Patroonheiligen en parochievorming in West-Vlaanderen. Vlaamse heiligen vertellen een vroegmiddeleeuws verhaal. De autoriteit bij uitstek op dit gebied, dr. Geert BERINGS leidt ons in de problematiek in.

Een degelijke demografische studie kan heel verrijkend werken bij de studie van de eigen gemeente. Niet alleen sociologen en politici kunnen gebruik maken van de technieken die de

demografie aanbiedt, ook in het historisch onderzoek is deze methode van groot belang. We gaan gedurende een volledige middag dieper in op dit weinig gekend veld van onderzoek.

- Les : Methoden, mogelijkheden en beperkingen van het demografisch onderzoek voor de heemkunde. Hiervoor doen wij een beroep op prof. Dr. Chris VANDENBROUCKE.

Sinds het nieuwe decreet op de archeologie lopen heel wat heemkundige kringen met archeologische ambities wat gefrustreerd rond. Nochtans zijn er nog steeds voldoende mogelijkheden om constructief mee te werken met het Instituut voor het Archeologisch Patrimonium. Een volgende keer besteden we wat meer aandacht aan de specifieke regelgeving, nu krijgen wij een kort overzicht van de middeleeuwse en postmiddeleeuwse archeologie in West-Vlaanderen. Niet alleen vanuit de archeologie komen we in aanraking met typologieën, ook in de iconografie kan dit voorkomen. We geven een les rond de evolutie van de klederdracht en de bruikbaarheid ervan om tot een datering van iconografische bronnen te komen.

- Les : Middeleeuwse en postmiddeleeuwse archeologie in West-Vlaanderen. Prof. Dr. Frans VERHAEGHE, een autoriteit op het vlak van middeleeuwse en postmiddeleeuwse archeologie zal deze les op zich nemen.
- Les : Kostuumgeschiedenis als heemkundig bronnenmateriaal. Mariette JACOBS, velen bekend als de dame van de provincie laat zich hier van een door velen onbekende kant zien: specialiste kostuumgeschiedenis.

Het jaar 2000 is ook het jaar van nieuwe gemeenteraadsverkiezingen. Sinds 1815 is er heel wat veranderd op het vlak van verkiezingen. Eén iets is echter constant gebleven: de periode rond de verkiezingen levert de heemkundige steeds een schat aan informatie op. We gaan na op welke wijze de lokale historicus hiervan ten volle kan profiteren. Deze bronnen zijn dermate belangrijk dat we er een volle namiddag aan spenderen.

- Les : Verkiezingen van Willem I tot heden. Een onuitputtelijke informatiebron voor de heemkundige. Prof. Dr. Em. Romain VAN EENOO verzorgt de inleiding in deze boeiende materie.

Tenslotte gaan we na welke bronnen er kunnen worden gebruikt voor de studie van het wegennet in West-Vlaanderen en in hoeverre de nu al voorhanden zijnde kennis in staat is om de vorser een kader te verschaffen waarbinnen zijn specifieke studie haar eigenlijke invulling krijgt.

- Les : Pieter Pourbus en het middeleeuwse wegennet. Voor dit onderdeel zoeken wij nog een lesgever.
- Les : Het Oostenrijkse wegennet in West-Vlaanderen. Mevrouw Stefanie HAERYNCK, licentiate Geschiedenis maakte over deze problematiek een gesmaakt proefschrift en geeft ons inzicht in de wording van het Oostenrijkse wegennet in onze gewesten.

In een volgende mededeling vindt U de definitieve versie van de lessenreeks. Veel zal er echter niet meer veranderen.

De lessen gaan door op zaterdagmiddag 12 februari, 19 februari, 26 februari, 25 maart, 1 april en 8 april in het Cultureel Centrum De Ster, Engelstraat 54, 8480 Ichtegem, tel. 051/58.08.31. Mocht U tot de vaststelling komen dat U een dergelijke lessenreeks met specialisten uit verschillende disciplines en velden zeker niet kan en mag missen, dan kunt U nu al inschrijven.

Deelname kost een lid van één van de bij het Verbond aangesloten kringen 1.750 fr., koffie en cursus inbegrepen. Niet-leden betalen 2.000 fr., wie enkel de cursus wil aankopen betaalt 750 fr.

Inschrijvingen gebeuren via storting op het nummer 000-0158746-54 van het West-Vlaams Verbond van Kringen voor Heemkunde.

Antoon NAERT

LIDGELD 2000

Het lidgeld voor het lidmaatschap bij de Heem- en Geschiedkundige Kring De Plate is voor 2000 vastgesteld als volgt

Aangesloten lid	400 Fr	
Steunend lid		500 Fr
Beschermend lid: vanaf	1.000 Fr	

Mogen wij vragen gebruik te maken van het hierbijgevoegd stortingsbulletin. Alleen diegenen die tot nu toe niet gestort hebben (laatste storting ontvangen op 29 oktober ontvangen hierbij een stortingsbulletin).

Dit jaar biedt het Grafisch Bedrijf LAMMAING ons gratis de Platekalender aan. Deze wordt samengesteld door onze voorzitter de heer Omer VILAIN. Als Thema werd "OOSTENDE 1912" gekozen.

Jean Pierre FALISE

Penningmeester

De lidgelden die nu van toepassing zijn werden ingevoerd in 1989. Dit is nu het 12e jaar dat ze niet gewijzigd werden! !

Dit is o.a. mogelijk doordat enkele leden hun bijdrage gevoelig verhoogden.

Volg hun voorbeeld en geef ons een financieel steuntje

**Wordt Steunend lid i.p.v. Aangesloten lid
Wordt Beschermend lid i.p.v. Steunend lid**